

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. George Vraca, nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

**Doamnei prof. Suciu Gabriela, Director
Liceul "Petru Rareș" Feldioara**

RECOMANDARE

Nr. *38* din *22.08* 2018

**referitoare la respectarea prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011
a educației naționale**

Prin petiția înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. 72 din 21 februarie 2018, revenire la petiția nr. 19 din 10 ianuarie 2018, doamna _____, domiciliată în localitatea Feldioara, str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, ap. _____, județul Brașov, ne-a sesizat în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului la protecția copiilor și a tinerilor, a dreptului la învățatură și a dreptului de petiționare, drepturi prevăzute de art. 49, art. 32 și art. 51 din Constituția României.

Petenta susține că a solicitat Liceului "Petru Rareș" Feldioara, județul Brașov, aplicarea prevederilor art. 129 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, întrucât fiica sa, _____, născută la data de _____, este încadrată în _____, conform Hotărârii Comisiei pentru Protecția Copilului Brașov nr. _____. Totodată, preșcolarul are certificat de orientare școlară și profesională nr. _____.

Biroul Teritorial Brașov a întreprins demersuri la instituția reclamată de petentă, însă, prin adresa nr. 284/06.02.2018, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. 61 din 7 februarie 2018, ni se comunică următorul punct de vedere:

"preșcolarul primește drepturile ce revin copiilor cu _____ integrați în învățământul de masă în baza certificatului de orientare școlară nr. _____; întrucât situația petentei nu se încadrează în prevederile art. 129 din Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, nu beneficiază de aceste drepturi majorate cu 50%."

Totodată, Liceul "Petru Rareș" Feldioara, județul Brașov, prin adresa nr. 1575 din 15 iunie 2018, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. 254 din 18 iunie 2018, ne informează că s-a solicitat

punctul de vedere al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului București și al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov.

Derutant este că Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului București emite puncte de vedere diferite, astfel:

1) Prin adresa nr. 3856/DGPDC/SM/26.03.2018, semnată de doamna Gabriela Coman, președinte al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție București, se precizează următoarele:

"Acordarea drepturilor aferente copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, care nu sunt beneficiari ai sistemului de protecție specială, este reglementată de Legea educației naționale nr.1/2011 și nu de art. 129 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, conform art. 51 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, "Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte în quantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului".

În acest context, precizăm că prin Hotărârea Guvernului nr. 564/2017 este reglementată modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar.

Astfel, potrivit Notei de fundamentare care a stat la baza aprobării acestui act normativ, inițiatorul, respectiv Ministerul Educației Naționale a precizat că potrivit "prevederilor art. 110 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, finanțarea unităților de învățământ special, a claselor de învățământ special și a elevilor din învățământul special se asigură din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat prin bugetele locale ale consiliilor județene și ale sectoarelor municipiului București, indiferent de locul de domiciliu al copiilor, prin contract managerial. Sumele sunt prevăzute direct în anexa la legea bugetului, nefiind alocate pe baza unui cost standard. Drepturile materiale și alocațiile zilnice de hrană pentru copiii/elevii/tinerii din sistemul de învățământ special și special integrat erau și sunt prevăzute și în Hotărârea Guvernului nr. 1251/2005 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare și protecție specială a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special și special integrat, în vigoare la acest moment, în care este prevăzută sursa de finanțare (bugetele locale ale consiliilor județene și ale sectoarelor municipiului București).

În învățământul de masă finanțarea se realizează pe baza costului standard per elev/preșcolar în cost fiind cuprinse costurile cu salariile, cu formarea personalului și cheltuielile materiale, neacoperind și costurile care decurg din

aplicarea prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copiilor/elevilor și tinerilor cu CES integrați individual în învățământul de masă.

În contextul menționat a apărut necesitatea clarificării categoriilor de beneficiari, precum și a unor aspecte cu privire la acordarea alocației de hrană în funcție de prezența școlară a copiilor cu CES, în scopul unei abordări unitare a modalității de acordare a drepturilor menționate la art. 51 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în cazul tuturor copiilor/elevilor/tinerilor cu CES din învățământul special sau care sunt integrați în învățământul de masă, fie individual, fie în grupe/clase de învățământ special. În acest fel se asigură coerența și continuitatea politicilor reformatoare globale în domeniul învățământului, privit ca sistem și ca prioritate națională și se consolidează principiul șanselor egale și se continuă procesul de valorizare a resurselor umane, asigurându-se o mai relevantă coeziune socială și economică, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, art. 48 alin. (3) și art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare".

Având în vedere cele mai sus menționate potrivit cărora drepturile copiilor cu cerințe educaționale speciale care nu sunt beneficiari ai sistemului de protecție specială sunt reglementate prin acte normative care intră în competența Ministerului Educației Naționale, vă recomandăm să vă adresați acestei instituții, competentă să își exprime punctul de vedere cu privire la punerea în aplicare a prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 564/2017 privind modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar."

2) Aceeași Autoritate Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție București, prin adresa nr. 4790/DGPDC/SM/12.04.2017 (anexată prezentei note), semnată de doamna Gabriela Coman, președinte, emite următorul punct de vedere:

"(...) menționăm faptul că aplicabilitatea prevederilor art. 129 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 nu a suferit nicio modificare sau interpretare diferită de la momentul aprobării acestei legi în anul 2004, respectiv intrarea sa în vigoare la începutul anului 2005.

În acest sens, coroborând prevederile legale mai sus menționate, în cazul copiilor cu cerințe educaționale speciale care au și certificat de încadrare în grad de handicap, cuantumul sumelor necesare acordării drepturilor prevăzute la art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 se majorează cu 50% în raport cu sumele acordate".

3) Petenta a depus la Biroul Teritorial Brașov și adresa nr. 9942/01.12.2015 (anexată prezentei note), semnată de doamna Gabriela Coman, președinte, prin care Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție București, emite următorul punct de vedere:

"(...) prevederile art. 129 alin. (3) la care faceți referire în cuprinsul adresei pe care ne-ați transmis-o vizează toți copiii cu handicap, inclusiv cei infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA, în sensul în care prin articolul în cauză se realizează o enumerare a situațiilor în care se procedează la majorarea cu 50% a cuantumului sumelor prevăzute de lege, iar nu o restricționare a acestei categorii în sensul în

care prin copii cu dizabilități s-ar înțelege doar cei infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA".

Liceul "Petru Rareș" Feldioara, județul Brașov, s-a adresat pentru obținerea unui punct de vedere și Ministerului Educației Naționale, solicitând lămuriri cu privire la punerea în aplicare a prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, însă, prin adresa nr. 34040/13.07.2018, autoritatea în cauză se referă doar la prevederile art. 129 alin. (3) din Legea nr. 272/2004, neluând în considerare prevederile art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011.

Astfel, Ministerul Educației Naționale comunică următoarele:

- "Conform prevederilor art. 129 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de majorare cu 50% a cuantumului sumelor beneficiază copiii cu handicap, infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA, doar în situația în care s-a stabilit o măsură de protecție specială, măsuri de protecție specială așa cum sunt prevăzute în art. 59 din Legea nr. 272/2004 (plasamentul, plasamentul în regim de urgență, supravegherea specializată)".

Apreciam că acest răspuns al Ministerului Educației Naționale ignoră prevederile art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, conform cărora: "Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte **în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului**, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului".

Or, tocmai prin art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, **legiuitorul conferă drepturi egale copiilor cu cerințe educaționale speciale și celor aflați în sistemul de protecție a copilului.**

Ceea ce este surprinzător, este faptul că Autoritate Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție București trimite Liceul "Petru Rareș" Feldioara, județul Brașov, la Ministerul Educației pentru obținerea unui punct de vedere legat de aplicarea prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, însă Ministerul Educației Naționale se pronunță pe prevederile Legii nr. 272/2004.

Pe plan local, doamna [] a întreprins demersuri și la Consiliului Județean Brașov.

Prin adresele înregistrate cu nr. 3637/21.03.2018 și nr. 8453/29.06.2018, Consiliul Județean Brașov comunică petentei următoarele:

- "Potrivit prevederilor art. 129 alin. (7) din Legea nr. 272/2004, republicată, cuantumului alocației de hrană stabilit prin prevederile legale pentru copiii din serviciile de zi publice și pentru copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție socială într-un serviciu public de tip rezidențial (în condițiile alin. 6 al aceluiași articol), se aplică și în cazul copiilor și tinerilor cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, în conformitate

cu prevederile art. 51 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare."

- "Având în vedere faptul că, potrivit certificatului eliberat prin Hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului Brașov nr. 1289/08.11.2017, minora

este încadrată în gradul grav de handicap, fiind un copil cu cerințe educaționale speciale care beneficiază de orientare școlară către grădinița de masă (potrivit certificatului de orientare școlară nr.), **opinăm că, aceasta se află în situația prevăzută de art. 129 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, respectiv beneficiază de un quantum majorat cu 50% al alocației de hrană**".

- "Față de prevederile pct. A lit. c) ale Anexei nr. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1251/2005 unde se specifică faptul că drepturile referitoare la acordarea alocației de hrană și a rechizitelor se acordă prin unitatea de învățământ la care sunt înscriși copiii, nu avem competența de a da curs solicitării dumneavoastră de realizare a demersurilor necesare pe lângă unitatea școlară în vederea acordării acestora".

Față de cele expuse, constatăm că:

Potrivit art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale: "Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte **în quantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului**, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului".

Conform art. 129 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, "copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială, precum și mamele protejate în centre maternale au dreptul la hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și sume de bani pentru nevoi personale".

Potrivit alin. (3) al art. 129 din Legea nr. 272/2004 **"În cazul copiilor cu handicap, infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA, quantumul sumelor necesare acordării drepturilor prevăzute la alin. (1) se majorează cu 50% în raport cu sumele acordate"**.

Din lecturarea textului de lege mai sus citat, constatăm că art. 129 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 nu face altceva decât să **enumere situațiile** în care se procedează la majorarea cu 50% a sumelor cuvenite cu titlu de alocații. Faptul că cerințele legale sunt alternative și nu cumulative, rezultă, și din adresele nr. 9942/2015 și nr. 4790/12.04.2017 emise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție din cadrul Ministerului Muncii și Justiției Sociale (anexate prezentei note), adrese în care se precizează expres că textul **nu realizează o restricționare a categoriilor de beneficiari, în sensul în care prin copii cu dizabilități s-ar înțelege doar cei infectați cu HIV sau bolnavi de**

SIDA, ci realizează o enumerare a situațiilor în care se procedează la majorarea cu 50% a sumelor prevăzute de lege.

Astfel, art. 129 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 stipulează cazurile copiilor, unde **sunt enumerați și cei cu handicap**, pentru care sumele necesare acordării drepturilor prevăzute la art. 129 alin. (1) se majorează cu 50%, iar în art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, **legiuitorul conferă drepturi egale copiilor cu cerințe educaționale speciale și celor aflați în sistemul de protecție a copilului.**

Prin art. 6 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 564/2017 privind modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar s-a stabilit modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar, și anume:

"Finanțarea drepturilor pentru copiii/elevii/tinerii cu CES integrați în învățământul de masă, care urmează curriculumul învățământului de masă, se asigură din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată prin bugetul local, iar pentru cei din învățământul special și pentru cei integrați în clase/grupe speciale organizate în învățământul de masă, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată prin bugetul județului/al sectoarelor municipiului București, prin unitățile de învățământ la care sunt înscriși copiii cu CES".

În baza acestor prevederi legale, **copiii cu cerințe educaționale speciale care au și certificat de încadrare în grad de handicap beneficiază de majorarea cu 50% a sumelor necesare acordării drepturilor prevăzute la art. 129 alin. (1) din Legea nr. 272/2004.**

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 15 alin. (2), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Doamna director a Liceului "Petru Rareș", județul Brașov, va întreprinde demersurile legale în vederea respectării prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, dispoziții potrivit cărora "Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte **în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului**, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului".

2. Conducerea Liceului "Petru Rareș" Feldioara, județul Brașov, va soluționa petiția doamnei _____ cu respectarea drepturilor minorei _____, născută la data de _____, încadrată în gradul de _____ conform Hotărârii Comisiei pentru Protecția Copilului Brașov nr. 1289/08.11.2017, preșcolarul având și certificat de orientare școlară și profesională nr. _____.

3. Conducerea Liceului "Petru Rareș" Feldioara, județul Brașov, va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 25 iulie 2018